

9.4.2021

Koronavirus – yksinyrittäjien usein kysymät kysymykset ja vastaukset

---

Kustannustuki

Kustannustuen II kierroksen haku on päättynyt 26.2.2021.

Kustannustuen kolmatta kierrosta valmistellaan. Hallitus on antanut kustannustuen jatkoa koskevan lakiesityksen 4.3.2021. Eduskunnan käsittelyn jälkeen tasavallan presidentti vahvistaa lain. Valtiokonttori voisi avata haun yrityksille ja yksinyrittäjille huhtikuun loppupuolella.

Tuen peruseriaatteet säilyvät ennallaan: Kustannustuen tavoitteena on edelleen tukea yrityksiä koronaviruksen aiheuttamassa vaikeassa taloustilanteessa. Hallitus ehdottaa kustannustukilakiin nyt muutoksia, joilla tukea voitaisiin myöntää entistä joustavammin erityisesti yksinyrittäjille ja pienyrityksille.

Yksinyrittäjät hakevat tukea jatkossa Valtiokonttorista

Yksinyrittäjätuki on jatkossa osa kustannustukea. Erillisestä kuntien myöntämästä yksinyrittäjätuesta ei järjestetä uutta hakukierrosta.

Jatkossa tukea maksettaisiin yksinyrittäjille vähintään 2000 euroa, jos tukiehdot täyttyvät. Tukea myönnetään yritysten liikevaihdon laskun ja toteutuneiden kustannusten mukaan. Jotta yritys voisi hakea kustannustukea, sillä täytyy olla Y-tunnus. Vaatimuksena on myös, että yrityksellä on tukikaudella hyväksyttäviä kustannuksia vähintään 2000 euroa. Jatkossakaan ei olisi alarajaa sille, mikä tukeen oikeutetun yrityksen liikevaihdon tulee olla.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistele parhaillaan kiireisesti tukimallia kohtuullisesta korvauksesta yrityksille, joihin uudet maaliskuussa ilmoitetut sulkutoimenpiteet kohdistuvat. Nyt annettu hallituksen esitys kustannustuen kolmannelta hakukierroksesta kohdentuu maaliskuun sulkutoimia edeltävään kauteen. Kustannustukilakiin tehdään mahdollisesti muutoksia sulkutoimenpiteiden piirissä oleville yrityksille suunnatusta kohtuullisesta korvauksesta. Muutokset annetaan lakiesitystä täydentävänä hallituksen esityksenä eduskuntakäsittelyn aikana tai erillisenä esityksenä.

Voiko yrittäjä saada työttömyyskorvausta?

8.4.2020 on astunut voimaan laki, jolla laajennetaan määräajaksi yrittäjän oikeutta saada työttömyysturvaa yritystoiminnan harjoittamisen rinnalla. Määräaikainen lakimuutos mahdollistaa sen, että yrittäjille voidaan maksaa 724 euron työmarkkinatukea 30.6.2021 saakka ilman, että yrityksen toiminta täytyy lopettaa. Työnhakijaksi voi ilmoittautua heti.

Nopein ja vaivattomin tapa ilmoittautua työnhakijaksi on TE-palvelujen Oma asiointi - verkkopalvelussa. Saat onnistuneesta ilmoittautumisesta vastaanottoilmoituksen ja TE-toimisto

ottaa sinuun tarvittaessa yhteyttä. Tämän jälkeen voit hakea työmarkkinatukea Kelan verkkopalvelussa. [Lisätietoa TE-palveluiden sivulta.](#)

Ketä lakimuutos koskee?

Lakimuutos koskee kaikkia yrittäjiä yrityksen koosta ja yhtiömuodosta riippumatta. Työmarkkinatuen saaminen edellyttää, että yrittäjän päätoiminen työskentely on päätynyt tai yritystoiminnasta saatava tulo on vähemmän kuin 1 089,67 euroa kuukaudessa

Esityksen mukaan työmarkkinatukea (724 €/kk) voidaan maksaa ilman omavastuuaikaa. Jos yritystoiminnasta on tuloja, ne sovitellaan työttömyysetuuden kanssa. Enintään 300 euron kuukausittaiset tulot eivät kuitenkaan lähtökohtaisesti vähennä työttömyysetuutta lainkaan. Tämän jälkeen työttömyysetuus vähenee siten, että jokainen tienattu euro pienentää etuutta 50 sentillä.

Miten yrittäjä hakee työmarkkinatukea?

Yrittäjä tulee ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon ja antaa selvitys päätoimisen työskentelyn päättymisestä tai tulon vähentymisestä koronavirusepidemiasta johtuen. Päätoimisen työskentelyn päättymisen todetaan ensisijaisesti yrittäjän oman ilmoituksen perusteella.

Yrittäjän on annettava selvitys yrityksen toimialasta ja siitä, miten vakava tartuntatauti ja siitä johtuvat rajoitukset ja suositukset ovat aiheuttaneet päätoimisen työskentelyn päättymisen. TE-toimisto antaa yrittäjän oikeudesta työmarkkinatukeen työvoimapolitiittisen lausunnon Kelalle, josta työmarkkinatuki haetaan.

Voiko työttömyysturvaa saada muiden tukien rinnalla?

Yrittäjä voi saada työttömyysturvaa sellaisten tukien rinnalla, jotka on tarkoitettu yritystoiminnan kehittämiseen tai yritystoiminnasta aiheutuviin kustannuksiin. Kustannustuki ei sulje pois oikeutta saada työttömyysturvaa.

Kustannustuki on tarkoitettu yritystoiminnan kulujen kattamiseen ja työttömyysturva yrittäjän henkilökohtaisiin menoihin.

Jos joutuu lopettamaan yritystoiminnan kokonaan, miten työttömyysturvaa saa?

Jos yritystoiminnan joutuu lopettamaan kokonaan, yrittäjä voi saada työttömyysetuutta. Silloin kannattaa ilmoittautua välittömästi työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon.

Yritystoiminta voidaan katsoa työttömyysturvassa lopetetuksi, kun

- a) yritys on myyty
- b) yritys on asetettu konkurssiin
- c) yritys on asetettu selvitystilaan, (selvitysmiehenä toimiminen saattaa muodostaa esteen työttömyysetuuden maksamiselle)

d) muun kuin osakeyhtiön purkamisesta on tehty yhtiömiesten kesken sopimuse) tuotannollinen ja taloudellinen toiminta on päättynyt ja yrittäjä on:

1) luopunut eläkevakuutuksestaan (YEL/MYEL)

2) jättänyt Verohallinnolle ilmoituksen yrityksen poistamiseksi ennakkoperintä- ja työnantajarekisteristä ja

3) jättänyt Verohallinnolle ilmoituksen yrityksen poistamiseksi arvonlisäverovelvollisten rekisteristä tai yritystoiminnan keskeytymisestä

f) Yksityisen elinkeinonharjoittajan eli ns. Toiminimiyrittäjän yritystoiminta katsotaan lopetetuksi myös, kun

1) tuotannollinen ja taloudellinen toiminta on työnhakijan luotettavana pidettävän ilmoituksen mukaan päättynyt tai muuten on ilmeistä, ettei toimintaa enää jatketa; ja

2) henkilö on luopunut mahdollisesta yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisesta eläkevakuutuksesta.

Minkälaisia muutoksia on tullut starttirahaan?

Koronapandemian vuoksi starttirahan enimmäiskesto on pidennetty väliaikaisesti 12 kuukaudesta 18 kuukauteen. Starttirahaa voidaan myöntää vuoden 2020 puolella starttirahalla aloittaneille yrittäjille yhteensä enintään 18 kuukauden ajalle, mikäli siihen on koronaepidemiasta johtuva perusteltu syy. Vuoden 2021 puolella aloittavilla yrittäjillä ei ole mahdollisuutta pidennettyyn starttirahakauteen.

Enimmäiskeston pidentämistä koskeva lakimuutos on voimassa 31.12.2021 saakka. Starttiraha myönnetään kuuden kuukauden jaksoissa. Starttirahan jatkoa on haettava TE-toimistolta. Pääsääntöisesti jatkohakemus on jätettävä ennen edellisen jakson päättymistä.

Starttirahan maksatusta koskeva väliaikainen asetusmuutos päättyi 31.12.2020. Vuonna 2021 starttirahaa maksetaan normaalisti vain niiltä päiviltä, kun henkilö työskentelee yrityksessään.

Koronakriisin takia kauppa ei käy ja kassa tyhjenee – mistä yksinyrittäjä voi hakea rahoitusta?

Jos koronakriisi näkyy yrityksen rahoitustilanteessa, on tärkeää, että yrittäjä on itse aktiivinen ja ajoissa liikkeellä lisärahoituksen hakemisessa.

Ensin kannattaa olla yhteydessä omaan rahoittajapankkiin ja selvittää millaisia tuotteita heillä on tarjota akuuttiin tilanteeseen. Kaikilla keskeisillä pankeilla on tarjolla erilaisia vaihtoehtoja yrittäjän tilanteen helpottamiseksi. On tärkeää olla liikkeellä mahdollisimman nopeasti. Näin voidaan välttää liian vahinkoja, joilla voisi olla vaikutusta yrityksen rahoituskelpoisuuteen.

Jos rahoituksen saannissa on ongelmia, kannattaa olla yhteydessä myös meihin, Suomen Yrittäjiin, sillä seuraamme yhdessä valtiovallan ja Suomen Pankin kanssa tilannetta, jotta pk-yritysten rahoituksen saatavuus voidaan turvata. Yhteyttä kannattaa ottaa Kaikki koronasta yrittäjälle -sivuston yhteydenottolomakkeella.

Pankit

Pankit ovat yhdessä [Finnveran](#) kanssa rakentaneet rahoitusta, jonka avulla yritysten on mahdollista selvitä koronan aiheuttaman kriisin yli. Yrittäjän tulee olla itse aktiivinen rahoituksen hakemisessa. Mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tulee olla yhteydessä ensin omaan rahoittajapankkiin ja selvittää millaisia tuotteita heillä on tarjota akuuttiin tilanteeseen.

Finnvera

Finnvera pyrkii auttamaan kaikissa koronatilanteen aiheuttamissa rahoituksen järjestelytarpeissa. Heillä on valmius kasvattaa pk-yritysrahoitusta merkittävästi ja auttaa yritykset yli kriisistä. Finnvera turvaa pk-yritysten lisääntyneitä käyttöpääomatarpeita ensisijaisesti alkutakauksella, pk-takauksella ja Finnvera-takauksella.

Finnveran takauksia ja lainoja voidaan myöntää kotimaiselle yhtiölle (osakeyhtiö, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö) tai rekisteröidylle toiminimelle. Ainoastaan henkilölle myönnettävässä yrittäjälainassa (perustettavan) kohdeyhtiön on oltava osakeyhtiö ja esimerkiksi alkutakausta ei voi käyttää osuuskunnan perustamiseen.

Mitä tehdä, jos ei koronakriisin takia pysty maksamaan veroja ajoissa?

Heti, jos alkaa näyttää siltä, että veroja ei pysty maksamaan ajallaan, kannattaa ottaa yhteyttä Verohallintoon maksujärjestelystä sopimiseksi. Määräaika helpotetun maksujärjestelyn pyytämiseksi päättyi 31.8.2020, mutta maksujärjestelyä voi edelleen hakea normaalein ehdoin. Maksujärjestelyä voi hakea OmaVerossa tai palvelunumerosta 029 497028.

Jos haki helpotettua maksujärjestelyä 31.8.2020 mennessä, Verohallinto käsittelee pyynnön, jahakijavoi päästä helpotetun maksujärjestelyn piiriin.

Verohallinto suosittelee, että maksujärjestelyä ei haeta varmuuden vuoksi, vaan pyyntö on syytä tehdä silloin, kun veroja jää maksamatta.

Maksujärjestelyyn ei pääse, jos hakijalla on ulosotossa perittävänä verovelkaa tai jos hakija on jättänyt antamatta veroilmoituksia tai tulorekisteri-ilmoituksia. Myös aiemmin rauennut maksujärjestely voi estää uuden järjestelyn saamisen.

Kannattaa ottaa yhteyttä aina Verohallintoon, jos on vaikeuksia verojen maksun kanssa. Älä jätä oma-aloitteisesti veroja maksamatta tai maksa niitä pienemmissä erissä. Näin haet

maksujärjestelyä OmaVerossa. Lisätietoa maksujärjestelystä on saatavilla myös Verohallinnon päätöksessä maksujärjestelyssä noudatettavista periaatteista.

Kuinka kauan maksujärjestelypyynnön hyväksyminen kestää?

Verohallinto on tehnyt päätöksiä helpotetuista maksujärjestelyistä ks. ylempänä) kesäkuun lopusta lähtien. Helpotetun maksujärjestelyn hakuajan päättymisen jälkeen tehtävien ns. normaalien maksujärjestelyiden arvioidusta käsittelyajasta ei ole erikseen tiedotettu.

Maksujärjestely tulee voimaan heti, kun Verohallinto on hyväksynyt maksujärjestelypyynnön. Tehty maksujärjestely on heti nähtävissä OmaVerossa. Myös mahdollinen kirje maksujärjestelypyynnön hylkäämisestä on nähtävissä OmaVerossa heti asian ratkaisemisen jälkeen. Maksujärjestelykirjeet lähetään myös postitse, jos et ole ottanut käyttöön Suomi.fi-viestejä.

Jos on pyytänyt arvonlisäverojen palauttamista osana helpotettua maksujärjestelyä, verot palautetaan noin viikon kuluttua hyväksymispäivästä. Jos on pyytänyt veronpalautusten käytön perumista, palautukset maksetaan saman aikataulun mukaan.

Hain helpotettua maksujärjestelyä, mutta nyt sain maksukehotuksen? Onko maksujärjestelypyyntöni voimassa?

Jos veroille on haettu helpotettua maksujärjestelyä, maksujärjestelypyyntö on edelleen voimassa eikä maksukehotus vaadi toimenpiteitä. Käsittelyssä oleva helpotetun maksujärjestelyn pyyntö estää tällä hetkellä verojen ulosottoon lähettämisen eikä yrityksenverovelkaa julkaista verovelkarekisterissä tai protestilistalla.

Voiko kasvomaskeista aiheutuneita kuluja vähentää verotuksessa?

Verovähennysoikeus koskee myös yksityistä elinkeinonharjoittajaa (ns. toiminimiyrittäjää).

Toiminimiyrittäjän työssään käyttämästä maskista aiheutuneet kulut ovat elinkeinotoiminnan vähennyskelpoista menoaa.

Sain taloudellista tukea koronatilanteesta selviämiseksi. Onko saamani tuki veronalaista tuloa ja joudunko maksamaan siitä veroa?

Veronalaisia elinkeinotoiminnan tuloja ovat kaikki tulot, jotka saat elinkeinotoiminnassa rahana tai rahanarvoisena etuutena, jollei toisin ole erikseen säädetty. Myös yrityksesi saamat julkiset tai muut tuet ovat siten veronalaisia tuloja. Saadut tuet käsitellään kirjanpidossa ja verotuksessa normaalisti tulona.

Mikäli yrityksesi koko tilikauden tulot ovat kuluja suuremmat (muiden mahdollisten verotuksessa tehtävien oikaisujen jälkeen), osakeyhtiö maksaa nettotulostaan veroa ja toiminimien sekä henkilöyhtiöiden nettotulos jaetaan verotettavaksi yhtiömiehille. Mikäli yrityksen tulos jää kulujen vähentämisen jälkeen negatiiviseksi, tuloveroja ei tule maksuun.

Yrityksellä on verovelkarekisterimerkintä. Poistuuko verovelkarekisterimerkintä nyt, kun tein pyynnön helpotetusta maksujärjestelystä?

Vastaanotettu ja käsittelyä odottava maksujärjestelypyyntö ei poista aiempaa merkintää verovelkarekisteristä. Jos Verohallinto hyväksyy maksujärjestelypyynnön, merkintä verovelkarekisteristä poistuu tältä osin. Maksujärjestelypyyntö, joka on tehty 25.3.–31.8.2020 välisenä aikana, estää kuitenkin uuden merkinnän verovelkarekisteriin maaliskuusta lähtien.

Kuinka voin tarkistaa, että Verohallinto on vastaanottanut tekemäni maksujärjestelypyynnön?

Jos olet pyytänyt helpotettua maksujärjestelyä Verohallinnon palvelunumerossa, pyyntö ei näy OmaVerossa ennen kuin Verohallinto on käsitellyt sen. Pyyntö on kuitenkin vastaanotettu, eikä sen takia ole tarvetta olla uudestaan yhteydessä Verohallintoon. Uutta pyyntöä ei tule myöskään tehdä OmaVerossa.

Jos olet tehnyt maksujärjestelypyynnön OmaVerossa, pyynnön tilanteen voi tarkistaa kirjautumalla [OmaVeroon](#) ja siirtymällä aloitussivulla "Tehdyt toimenpiteet" -välilehdelle.

Mitkä ovat helpotetun maksujärjestelypyynnön eräpäivät, jos hakemukseni hyväksytään?

Maksujärjestelyn ensimmäinen eräpäivä on kuukauden kuluttua maksujärjestelyn hyväksymisestä. Seuraavat maksuerät ovat kuukausittain tämän jälkeen.

Mikäli olet hakenut helpotettua maksujärjestelyä, ensimmäinen eräpäivä on kolmen kuukauden kuluttua maksujärjestelyn hyväksymisestä.

Yritystoiminnan vakuutukset

Voiko yrittäjä saada keskeytysvakuutuksesta korvausta koronaviruksen yritystoiminnalle aiheuttavista haitoista ja vahingosta?

Keskeytysvakuutusten tarkoitus on korvata yritykselle aiheutuneen katemenetyksen, joka syntyy, kun yrityksen toiminta on äkillisen ja ennalta-arvaamattoman tapahtuman vuoksi vaikeutunut tai kokonaan pysähtynyt. Yritysvakuutukset ja niihin sisältyvät keskeytysvakuutukset korvaavat yleensä normaalit omaisuusvahingot, laiterikot, sairastumiset ja tapaturmat ja niistä yritykselle aiheutuneet katemenetykset. Keskeytysvakuus korvaa pääsääntöisesti liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutuvan taloudellisen vahingon, kun vahingon aiheuttaa vakuutusehtojen mukainen korvattava esinevahinko, kuten esimerkiksi tulipalo tai konerikko.

Pääsääntöisesti keskeytysvakuutus ei korvaa koronaviruksen aiheuttamaa liiketoiminnan keskeytymistä, koska kyse ei ole vakuutuksen tarkoittamasta esinevahingosta.

Vakuutusehdot ja turvien sisällöt voivat vaihdella vakuutusyhtiöittäin. Kehotamme varmistamaan keskeytysvakuutuksen turvan sisällön ja ehdot omasta vakuutus kirjastasi.

Yritysten toiminnan keskeytysvakuutukset antavat vakuutussuojaa toiminnan yllättävän keskeytymisen varalta vain vakuutusehdoissa määritellyissä tilanteissa. Keskeytysvakuutuksille on ominaista, että niiden avulla yritys voi saada suojaa vakuutusehdoissa ennalta erikseen määriteltäviä yksittäisiä toimintaansa kohdistuvia riskejä vastaan. Yleinen liiketoiminnan vaikeutuminen ja epidemian aiheuttama asiakaskato eivät vielä oikeuta korvaukseen saamiseen.

Keskeytysvakuutuksiin voi sisältyä myös niin sanottu epidemiaturva, joka on tarkoitettu lähinnä elintarviketuotannon ja ravitsemusalan yrityksille. Epidemiaturvasta korvataan tyypillisesti myös irtaimen omaisuuden sekä toimitilan puhdistus- ja desinfiointikustannukset. Pääsääntöisesti epidemiavakuutuksesta korvataan vain sellaista toiminnan keskeytymistä, joka on aiheutunut nimenomaan yrityksen harjoittamaa liiketoimintaa ja sen vakuutettua toimipaikkaa koskevasta viranomaisen määräyksestä. Jos esimerkiksi viranomaisen määräyksen vuoksi yritys joutuu suljettavaksi ja desinfioitavaksi toimitilansa vuoksi, korvausta epidemiavakuutuksesta voi saada vakuutusehdoissa määritellyssä laajuudessa.

Lisäksi keskeytymisvakuutuksiin voi sisältyä pääsyn estämisturva, joka on tarkoitettu tilanteisiin, joissa yrityksen liiketoiminnan kannalta on tärkeää toimipaikan hyvä ja häiriötön saavutettavuus. Pääsääntöisesti pääsyn estymisen -turvan osalta korvattavuus edellyttää viranomaisen määräystä vaaran torjumiseksi, jolla kielletään pääsy vakuutetun yrityksen toimipaikkaan.

Vakuutuksesta maksettavan korvauksen hakemiseksi tulee laatia korvaushakemus omaan vakuutusyhtiöön. Vakuutusyhtiön tulee tehdä asiassa korvauspäätös, jonka sen on perusteltava. Vakuutusyhtiön on perusteltava päätöksensä huolellisesti etenkin silloin, kun päätös on kielteinen tai poikkeava korvaushakemuksesta.

Jos korvauspäätös ei ole odotustenmukainen päätöksen perusteita tulisi ensimmäisenä selvittää vakuutusyhtiön kanssa. Tarvittaessa voit tämän jälkeen ottaa yhteyttä Vakuutus- ja rahoitusneuvontaan (FINE), joka neuvoo asiakkaita ja selvittää asiakkaan puolesta ongelmatilannetta vakuutuksenantajan kanssa. Asia voidaan saattaa Vakuutuslautakunnan käsiteltäväksi, joka antaa ratkaisusuosituksia vakuutusasioissa. Viime kädessä korvauspäätöstä koskeva riita ratkaistaan yleisessä tuomioistuimessa.

Liikehuoneiston vuokranmaksu

Voidaanko vuokralaisen vuokranmaksuvelvollisuutta sovitella, kun viranomaisen antaa velvoittavan määräyksen, jonka perusteella vuokratun liikehuoneiston käyttö vuokrasopimuksessa edellytettyyn tarkoitukseen estyy kokonaan tai osittain?

Jos vuokran määrä koskeva sitoumus on vuokrasuhteissa noudatettavan hyvän tavan vastaista tai muutoin kohtuutonta, vuokraa voidaan sovitella. Vuokran määrän kohtuullisuutta arvioitaessa

on otettava huomioon vuokrasopimuksen koko sisältö, osapuolten asema, oikeustointa tehtäessä ja sen jälkeen vallinneet olosuhteet sekä muut seikat.

Jos huoneiston käyttö vuokrasopimuksessa määriteltynä käyttötarkoitukseen, eli siihen toimintaa, jota varten tila on vuokrattu, estyy osittain tai kokonaan, vuokraa koskevia sovittelu- ja kohtuullistamissäännöksiä voidaan soveltaa.

Velvollisuus sulkea kokonaan ravintoloiden, yökerhojen, anniskeluravintoloiden ja kahviloiden toiminta asiakkailta, on pätevä peruste arvioida vuokran kohtuullisuutta muuttuneiden olosuhteiden valossa. Rajoitukset voivat tarkoittaa merkittävää muutosta vuokralaisen toiminnan harjoittamiseen liikehuoneistossa.

Kyseessä olevissa tilanteissa vuokranalentamista koskeva pyyntö on hyvä saattaa vuokranantajan tietoon viivytyksettä ja aloittaa vuokranantajan kanssa keskinäiset neuvottelut vuokran määrää koskevan ehdon tarkastamisesta. Yhteisten ratkaisujen hakeminen vaikeaan tilanteeseen on molempien sopimusosapuolten etu pitkällä tähtäimellä. Tässä yhteydessä on hyvä huomioida, että mahdolliset vuokrasopimuksen muutokset on tehtävä kirjallisesti.

Vuokran määrään sovittelussa on hyvä ottaa huomioon, kuinka laajasti rajoitus vaikuttaa käyttötarkoituksen mukaisen toiminnan harjoittamiseen ja missä laajuudessa vuokralaisella on mahdollisuus jatkaa toimintansa harjoittamista liikehuoneistossa.

Jos sopimusosapuolet eivät pääse sopimukseen vuokran määrän sovittelusta, vuokran kohtuullisuuden selvittäminen voidaan viimesijassa saattaa tuomioistuimen tutkittavaksi. Asia tulee laittaa vireille vuokrasuhteen aikana. Jos vuokrasuhde on päätynyt tuomioistuin ei ota kohtuullisuutta enää tutkittavaksi.

Voiko yksinyrittäjä saada korvauksia?

Tuki sairastumisen tai karanteenin joutumisen vuoksi

Kela voi maksaa tartuntatautipäivärahaa, kun yrittäjä on määrätty olemaan poissa työstään, eristettäväksi tai karanteeniin jonkin tartuntataudin, esimerkiksi koronaviruksen, leviämisen estämiseksi. Jos yrittäjä puolestaan sairastuu itse tautiin, on hänellä oikeus Kelan maksamaan sairauspäivärahaan.

Tartuntatautipäiväraha määräytyy poissaolon alkamishetkellä voimassa olevan YEL- tai MYEL-työtulon mukaan. Sen maksaminen edellyttää, että jokin näistä kolmesta ehdosta täyttyy:

- kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri on määrännyt yrittäjän olemaan poissa töistä
- sairaanhoitopiiriin tartuntataudeista vastaava lääkäri on määrännyt työntekijän karanteeniin tai eristettäväksi

- EU-alueella eristetyille tai karanteeniin määrättyllä henkilöllä on todistus lääkäriltä, jolla on oikeus määrätä näitä rajoituksia kyseisessä maassa. Tartuntatautipäivärahassa ei ole omavastuu-aikaa.

Tartuntatautipäivärahaa voidaan maksaa vain niiltä päiviltä, jolloin henkilö ei ole voinut työskennellä karanteenin tai eristyksen takia. Päivärahaa ei siis makseta esimerkiksi tehtävissä, joissa voidaan tehdä etätöitä. Tartuntatautipäivärahassa ei ole omavastuu-aikaa.

Sairauspäivärahaa maksetaan, kun henkilön työkyvyttömyys on kestänyt vähintään omavastuuajan. [YEL-vakuutetuilla](#) yrittäjillä omavastuu-aika on sairastumispäivä. Arkipäiviä ovat päivät maanantaista lauantaihin arkipyhät pois lukien.

Jos yrittäjällä ei ole YEL-vakuutusta, omavastuu-aika on sairastumispäivä ja sitä seuraavat yhdeksän arkipäivää, kuten palkansaajilla. Täältä niin sanotulta yleiseltä omavastuuajalta (sairaspäivät 2–10) yrittäjälle maksettavan etuuden nimi on YEL-päiväraha, joka työkyvyttömyyden pitkittyessä vaihtuu yleisen omavastuuajan jälkeen sairauspäivärahaksi.

Sairauspäiväraha määräytyy vuositulon perusteella. Vuositulo lasketaan 12 kalenterikuukauden tarkastelujaksolta, joka edeltää päivärahaoikeuden alkamista edeltävää kalenterikuukautta. Yrittäjän sairauspäiväraha määräytyy pelkästään yrittäjän eläkevakuutuksen vuosityötulon eli niin sanotun YEL-työtulon mukaan. Yrittäjien vuosituloon lasketaan 12 kalenterikuukauden tarkastelujakson YEL- ja/tai MYEL-työtulo. Vuosituloon ei lasketa mukaan palkkatuloa omasta yrityksestä eikä elinkeinotoiminnan ansiotuloa. Jos YEL- tai MYEL-työtulon määrä on muuttunut tarkastelujakson aikana, huomioidaan keskimääräinen työtulo.

Jos henkilöllä on yritystoiminnan ohella esim. palkkatuloa työskentelystä toiselle, huomioidaan se sairauspäivärahan määrän. Yleiseltä omavastuuajalta (päivät 2–10) maksettavassa niin sanotussa YEL-päivärahassa huomioidaan vain YEL-työtulo. Jos ei ole tuloja tarkastelujakson aikana tai ne ovat hyvin pienet, päiväraha on aina vähintään vähimmäismääräinen.

Oman päivärahan määrän voi laskea [Kelan laskurilla](#).

YEL-päivärahan saamisen edellytyksenä on vähintään terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan todistus työkyvyttömyydestä. Varsinaisen sairauspäivärahan osalta edellytetään työkyvyttömyyden ensimmäisen 60 päivän ajalta yleensä vähintään lääkärin A-todistusta ja sen jälkeen laajempaa B-todistusta.

Mistä talousvaikeuksiin joutunut yksinyrittäjä saa tukea?

Voiko yrittäjä saada asumistukea tai toimeentulotukea

Pienituloisella yrittäjällä voi olla oikeus [Kelan yleiseen asumistukeen](#) tai [toimeentulotukeen](#), jonka täydentävä osa haetaan kunnan sosiaalitoimesta. Jos taloustilanne huono, kannatta tehdä heti

hakemus [Kelan sivuilla](#). Se on ainoa keino saada varmuus siitä, onko hakijalla ja perheellä oikeus edellä yleiseen asumistukeen tai toimeentulotukeen.

Mistä yksinyrittäjä saa nopeasti koronätietoa?

Tässä poikkeuksellisessa ja haastavassa tilanteessa on luonnollisesti ilmassa avoimia kysymyksiä ja huolta. Tärkeintä on muistaa, että kysymysten kanssa ei tarvitse eikä pidä painia yksin. Neuvoa ja apua on tarjolla.

Eri kanavia avun saamiseksi:

- [Kaikki koronasta yrittäjälle](#)
- Oman alueesi [yritysneuvoja](#).
- Mentori tukemaan yritystoimintaasi ja jaksamista: <https://www.mentorisi.fi/>
- Tukea henkiseen jaksamiseen anonyymisti ja maksuttomasti 24/7, [Mieli ry:n kriisipuhelin](#)
- Suomen Yrittäjien lakineuvonta jäsenille puhelimitse: 09 229 222 klo 8–18
- Tukiryhmä [Yrittäjät#ostapieneltä](#) Facebookissa

Mitä kunta voi tehdä yrittäjiä auttaakseen?

Suomen Yrittäjät ja [Kuntaliitto](#) laativat yhteiset suositukset yrityksille ja kunnille koronakriisin ajaksi. Tavoite on turvata yritysten toimintaedellytykset, alueiden työpaikat ja kuntien elinvoima.

Yhteiset suositukset kuntaliiton kanssa:

https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/kuntaliitto_yrittajat_suosituksset.pdf

Lisätietoa Kaikki koronasta yrittäjälle -sivustolta

Tutustu myös muiden kuin yksinyrittäjien esittämiin kysymyksiin ja niihin koottuihin asiantuntijoiden vastauksiin [täällä](#). Suosittelemme myös tutustumaan koko [Kaikki koronasta yrittäjälle -sivustoon](#).